

28e jaargang afl. 2
Zomer 1981

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom”
voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.

Het insigne of draagteken van de gildebroeders van het
St. Catharinagilde Eindhoven-Stad.

AGENDA 1981

21 juni	Vrij Gildefeest bij gilde Sint Antonius te Sambeek.
28 juni	Schietwedstrijden voor alle wapens bij gilde Sint Sebastiaan Diessen.
8-9 aug.	Vrij Gildefeest bij gilde St. Hubertus te Liessel.
23 aug.	Kringdag Baronie en Markiezaat in Zundert.
13 sept.	14e Liefdadigheidsfeestijn Kwartier van Oirschot bij Gilde Sint Odulphus Best.
19/20 sept.	4e Europees koningschieten Koblenz (D.).

Gildefeesten 1982.
5e Europees Koningschieten
20 juni 1982 in Eindhoven.

VAN DE REDACTIE

Alle copie voor het volgend nummer dient voor 20 augustus bij een van de correspondenten bezorgd te zijn.

VRAGENRUBRIEK

De redactie verklaart zich gaarne bereid eventuele vragen van de lezers over alles, wat het gildewezen betreft, te beantwoorden.

voor hem werd het nog bestaande, bijna vier-
eeuwenoude medaillon van genoemd gilde. Men
wilde daar geen copieën van laten maken, maar
het nieuwe insigne moest iets eigentijds
bezitten.

In plaats van de met kabelranden afgezette platte
ring kwam een met messen bezet rad, het martel-
werktuig van de patrones van het gilde. De
gekroonde Catharinafiguur bleef gezeten tussen
de twee poten van het stellage waarop de martel-
raderen waren bevestigd.

In haar rechterhand houdt zij een open boek (als
verdedigster van het Christendom tegenover
vijftig heidense wijsgeren), met haar linkerhand
omklemt zij het zwaard waarmee zij uiteindelijk
de marteldood stierf. Het nieuwe insigne zou
echter wel het oude rondschrift blijven dragen
:DIE SCUT VAN ENDHOWEN. In de middel-
eeuwen en zelfs nog in de tijd van Hooft werd
dikwijls een W in de plaats van een V genoteerd.
(vgl. ook Hilwerenbeek = Hilvarenbeek;
Waranda = Veranda). Het zware insigne is uitge-
voerd in brons. Uitgevoerd in zilver zou het een té
kostbare zaak zijn geworden en dat behoeft
natuurlijk ook weer niet. 't Belangrijkste was, dat
het gilde met het resultaat tevreden en gelukkig
was en de gildebroeders het allen met een be-
paalde trots dragen. Het kleinnood vertoont de
typische eigenschappen van het gehele oeuvre
van de kunstenaar. Het werd en zal bovendien
een goed voorbeeld blijven van een verantwoord
eigentijds gilde-insigne dat ieders bewondering
zal blijven afdwingen.

K.V.

ALGEMEEN

"DE CAMEREN DER ANTWERPSE SCHUTTERS GILDEN"

door Marc de Schrijver.

Van de hand van Marc de Schrijver is een boekje
uitgekomen. Het is een overdruk uit het jaarboek
1980 van Cornelis Floris en getiteld: "De
"Cameren" der Antwerpse Schuttersgilden".
Te Antwerpen, zowel als in de andere grote
Brabantse steden, werden de gilden sterk gepri-

Het insigne of draagteken van de gildebroeders van het Sint-Catharinagilde Eindhoven-Stad

In 1955 werd aan de Noordbrabantse kunstenaar
Niel Steenberghe door het gilde opdracht
gegeven een ontwerp te maken. Uitgangspunt

„DE GILDETROM” driemaandelijkse tijdschrift, uitgave van de Stichting „De Gildetrom”, in welke Stichting samenwerken de
Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland,
Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofredacteur: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

Redactoren: voor Noordbr. Federatie: Math. E. M. v. d. Voort, Valkenlaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Het Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2431

voor Peelland: Fr. van der Velden, Eindje 7, 5715 PK Lierop, tel. 04926-256

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 04166-1516

voor Kempenland: Fr. Roijers, Bomanshof 55, 5611 NK Eindhoven, tel. 040-110945

voor Het Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill

voor Baronie en Markiezaat: B. Minnebach, Nieuweweg 32, 4631 TG Hoogerheide, tel. 01646-4761.

Administratie: H. A. J. v. Erve, Rootven 60, 5066 AX Moergestel, tel. 04243-1306.

Betalingen: Rabobank te Moergestel, rekeningno. 13.45.08.874, t.g.v. Stichting De Gildetrom. (Girorekening van deze
bank: 1071810).

Particuliere abonnementen: f 10,— per jaar, franco huis.

Bronvermelding: Artikelen en berichten uit dit tijdschrift mogen worden overgenomen mits „De Gildetrom” wordt vermeld, tenzij
bij het artikel of bericht uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn. B.V. Veghel.

vilegieerde organisaties die hun voorrecht soms reeds toegekend zagen op het einde der XIIIe of in de aanvang van de XIVe eeuw.

Zo worden de kruisboogschutters al in 1306 genoemd en later de oude - en jonge voet - en handboog. Zij hadden hun "cameren" die bijna alle gelegen waren op de Grote Markt te Antwerpen. Thans herinnert hieraan nog de Gildecamerenstraat waar men nog vele oude benamingen vindt.

Wat zegt U het "Pand van Spagnien"? dat vertelt

U de schrijver in zijn boekje. Ook andere panden haalt hij aan van de betreffende schuttersgilden. Een plattegrond van de Grote Markt van Antwerpen vertoont alle oude gildepanden, waarvan beschrijvingen worden behandeld.

Wij bevelen het werkje aan; de kosten zijn Bfr. 70 of f 4,80 op rekening 405-5032541 - 18 van D.A.S. Gilde Den Crans-Antwerpen.

J.T.

Gilde St. Catharina en Barbara te Schijndel, Jeu de boules

De Deken-secretaris van de Kring Maasland, J. Toorians, schreef in "De Gildetrom" 1980 blz. 31: "maar iets geheel nieuws voor ons is het spel: Pétanque.

Dat is de oudste vorm van jeu de boules dat in Zuid-Frankrijk algemeen gespeeld wordt. Alleen dit Gilde kent dit in Brabant en het wordt daar zeer bedreven beoefend. Iedereen kan hieraan deelnemen en het is de moeite waard zich er eens in te verdiepen.

HET IS EEN MOOI SPEL DAT ZEKER IN HET GILDEWEZEN EEN PLAATS ZAL KUNNEN VEROVEREN, naast schieten, vendelen, trommen e.d."

J. Toorians had dit ook op 15 mei in Schijndel **gezegd** bij gelegenheid van de Gildedag van de Dommelgroep.

Ons Gilde hoopt, dat het historische woorden worden, maar de jongste ervaringen binnen de kring Maasland en daarbuiten wijzen (nog, Red. Msl.) niet zo sterk in die richting.

Zo kon men in "De Gildetrom" voorjaar 1981 blz. 8 lezen, dat de oud-kringvoorzitter Kempenland, wijlen P. Kautz, vier kenmerken aan een schuttersgilde gaf:

Hij plaatste het beoefenen van schieten voorop, daarna volgden de broederschap, trouw aan wereldlijk en kerkelijk gezag en tenslotte dienstbaarheid.

Die volgorde komt ons onjuist voor.

De oude schuttersgilden waren in de middeleeuwen allereerst dienstbaar aan de gemeenschap door veiligheid aan die gemeenschap te bieden en daarom vormden zij een broederlijke eenheid. Die veiligheid voor de gemeenschap werd gewaarborgd door beoefening van het schieten met kruis- en handboog.

Niet met geweer!

Toen het flobert als verdedigingswapen zijn intrede gedaan had, was de veiligheidsfunctie van de gilden - zeker grotendeels - vervallen. Er waren immers huurlegers.

De gilden echter gingen voor een groot deel over op het schieten met flobert, waarschijnlijk omdat zij het leuker vonden dan het schieten met de boog.

Ook het vendelen, trommen en standaardrijden kunnen als herkenkend vlagvertoon al in de middeleeuwen als bijzondere gildeuitingen - met wedstrijden - ontstaan zijn. Zij hangen nauw met "veiligheid aan de gemeenschap" samen.

Het is te vergelijken met wat thans nog ons leger bij parades laat zien.

Maar de prijzen op het mooiste zilver, de mooiste kleding enz. komen niet als oude tradities over.

Tradities handhavend heeft de gilde-wereld ook steeds nieuwe ontwikkelingen willen, dan wel moeten aanvaarden. Bij het laatste kan men denken aan de statutenproblemen in het jongste verleden.

Willen de gilden blijven bestaan in de veranderde maatschappij dan zullen zij wel-overwogen nieuwe ontwikkelingen niet in de weg mogen staan.

Een nieuwe ontwikkeling is (daar valt niet aan te ontkomen) dat het schieten met het geweer wegens de hoge eisen en de daaruit voortvloeiende zeer dure voorzieningen niet meer voor een - groeiend? - aantal gilden mogelijk is. Wij in Schijndel zagen het gewoonteschieten na deskundig bezoek uit Den Haag daarom niet meer zitten. Het boogschieten doen zoveel andere verenigingen in Schijndel al, dat zij geheel voorzien in de behoefte daaraan.

Wij voelen op dit moment dan ook niet zoveel voor het boogschieten; (maar wat niet is, kan komen!).

Wij stellen de broederschap en de veiligheid van de gemeenschap, dus de vrede voorop.

Broederschap (sec) is te algemeen. Je wilt als mannen iets samen doen of spelen.

Toen viel onze keus op **jeu de boules** (een Franse naam, voor het algemeen bekend spel).

Het is verwant aan het schieten, **in het mikken op een doel** en het is oud; de Romeinen zouden het al beoefend hebben (Chr. Marty: Jeu de Boules, Prisma 1887, blz. 9).

Andere traditionele doelspelen met grote en kleine ballen zijn beugelen, boezelen (knikkeren), en kegelen.

Dit spel eist geen dure voorzieningen. Het is eenvoudig op een plekje harde grond buiten te spelen.

Het is ook voor de toeschouwers, medespelers, "spannend", omdat het te volgen is door toe te kijken.

Dit is bij het schieten veel minder of niet het geval.

Voor ons gevoel biedt het **jeu de boules** ruim voldoende mogelijkheden tot beleving van de broederschap, juist omdat het ook als groep met - niet tegen - groep gespeeld kan worden, met gebruikmaking van de individuele talenten.

Voor een beginnend of zich herinrichtend gildevind is dit spel erg aan te bevelen: niet duur, niet moeilijk, wel fijn om het met elkaar te spelen in broederlijk verband.

Ons gilde heeft voor het **gilde-jeu-de-boules** een eigen reglement vastgesteld, dat belangrijk afwijkt van het officiële wedstrijdreglement Pétanque van de Nederlandse Jeu de boules Bond; zie het boekje van Marty voormeld op blz. 173 e.v.

De belangrijkste afwijking van dat reglement is wel het afgebakende vlakke terrein en de gevolgen daarvan voor het spel.

Een uittreksel van het reglement van het gilde-jeu-de-boules is voldoende om het spel al te kunnen spelen.

Wie het reglement wil hebben, kan het opvragen bij schrijver: W. Verkuylen, Verhagenstraat 3 te Schijndel.

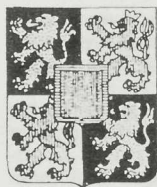
Terugkomend op de al oude opdracht om de gemeenschap te beschermen/beveiligen, heeft het gilde eenvoudig doch krachtig gekozen voor de vrede en tegen de alles-vernietigendebewapening.

Het gilde kan zich niet voorstellen, dat de huidige bewapening leidt tot bevrijding, omdat vernietigde mensen niet bevrijd kunnen worden.

Ons gilde zag in de opdracht om de gemeenschap te beschermen tegen van buiten komend kwaad die geheel nieuwe moderne inhoud. Niet onder het motto "vrede is afwezigheid van oorlog" maar vrede is samen willen leven en elkaar het leven gunnen. De Gildebroederschap stimuleert de vredesbewustwording en ondersteunt de vredesbeweging. Daarbij stellen wij ons de vraag, of wij **Schijndelse Gildebroeders** alleen blijven staan of mogen wij ervaren in een groeiende schare gildebroeders opgenomen te worden die eveneens zich aan deze nieuwe taak in deze tijd willen wijden?

Een volgende keer de titels en regels behorend bij het "**gilde jeu de boules**".

Mr. G. Bouwman

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

Kringdag Hulsel 3 mei 1981 Bisschop J. Bluysen was aanwezig

Is een gildedag in een van onze Brabantse dorpen altijd al een bijzonder feestelijk en plezierig gebeuren, zo'n feest krijgt zonder enige twijfel nog een extra accent als niemand minder dan de bisschop van 's-Hertogenbosch, monseigneur J. Bluysen de dag met zijn aanwezigheid komt vereren. Terwijl ie dat dan ook nog van ganser harte doet, omdat het Brabantse gildewezen een bijzondere plaats in zijn hart inneemt. Geen wonder dan ook dat zijn naam boven aan de lijst met namen van leden van het ere-comité prijkte in de feestgids die bij gelegenheid van de Kringdag van **Heilig-Sacramentsgilde** uit Hulsel was uitgegeven.

Een Krindag die voorbij zondag gehouden werd en die liefst 36 gildes uit de contreien naar deze kleinste van de Acht Zaligheden gebracht had. Het feest was eigenlijk al op de zaterdagavond begonnen met de huldiging en het onderscheiden van Frans Roest en zijn vrouw Hanna. Een plechtigheid waarover u elders in dit nummer kunt lezen.

Zoals te doen gebruikelijk bij onze Brabantse gildedagen werd begonnen met een plechtige gildemis in de parochiekerk van Hulsel, waarna de genodigden zich aanzetten aan een bijzonder smakelijke koffietafel in 't Drieske.

Het gemeentebestuur van Hooge en Lage Mierde (en natuurlijk ook van Hulsel) bereidde de hoofdlieden en koningen en verdere geno-

digden daarna een ontvangst, waarna een begin gemaakt kon worden met het opstellen van de traditionele optocht.

Zulk een gildeoptocht pleegt altijd opnieuw weer een grote indruk te maken op de vele duizenden die hem door de straten zien trekken.

Uitstekend verzorgd, als het ware met het jaar kleurrijker wordend en gedisciplineerd meestappend, trokken de honderden gildebroeders en zusters door de straten van het lieflijke Kempische dorp, en ook nu maakte de stoet inderdaad weer een diepe indruk. Met vliëgend

Kringbestuur wordt ontvangen op de erewijn bij burgemeester van Homelen.

vendel en slaande trom, en dat in de meest letterlijke betekenis van het woord, deden de deelnemende gildes de middeleeuwen herleven en bleek eens te meer dat het Brabantse gildewezen een verheugende opgang doormaakt. Voor wie zulk een praalstoot voor de eerste keer ziet, moeten de indrukken die hij of zij daarbij opdoen wel heel erg verrassend zijn, vooral als men daarbij in aanmerking neemt dat vrijwel alle deelnemers aan de stoet zich van hun verantwoording ten aanzien van het publiek bewust zijn en daar dan ook naar handelen.

UITSLAG ALGEMEEN KLASSEMENT:

Eerste prijs (boven de 70 punten):

Sint Dionysius Tilburg, Sint Joris Oirschot, Sint Joris Diessen, Sint Sebastiaan Diessen, Sint Sebastiaan Hilvarenbeek, Sint Willibrordus Wintelre, Sint Joris Middelbeers, Sint Joris Tilburg, Sint Lambertus Vessem, Sint Catharina

Moergestel, en Sint Catharina en Barbara Haaren.

Tweede prijs (tussen de 60 en 70 punten):

Sint Sebastiaan en Barbara Moergestel, Sancta Barbara Oirschot, Sint Sebastiaan Lage Mierde, Sint Willibrordus Casteren, Sint Joris Goirle, Sint Sebastiaan Westelbeers, Sint Joris Hooge Mierde, Sint Sebastiaan Tilburg, Sint Brigida Netersel, Sint Sebastiaan Hoogeloon, Sint Joris Oostelbeers, Sint Sebastiaan Oirschot, Gilde O.L. Vrouw Broederschap Oirschot, O.L. Vrouw Broederschap Biest-Houtakker.

Derde prijzen (beneden 60 punten):

Sint Joris Hilvarenbeek, Sint Joris Hoogeloon, Sint Joris Moergestel, Sint Monulphus en Gondulphus Kneysel, Sint Odulphus Best, Sint Ambrosius Lage-Mierde en Sint Mauritius Goirle.

Zilveren eremedaille in Hulsel

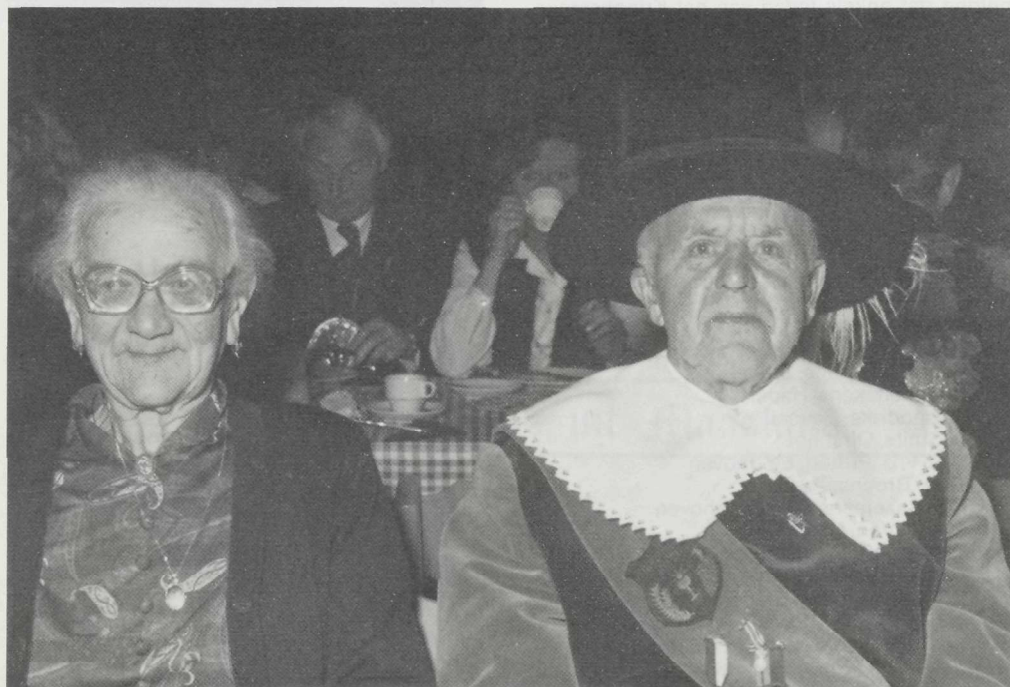
Al is er nog pas heel kort geleden een uitgebreide lintjesregen over ons land neergedaald, dat wil toch bepaald niet zeggen dat de onderscheidingen toen helemaal vergeven waren. Men heeft er kennelijk nog wat achter gehouden voor heel bijzondere gevallen, en een van die nog te vergeven koninklijke onderscheidingen is dan ook in Hulsel terecht gekomen.

Daar werd de heer **Frans Roest** de zilveren eremedaille van Oranje Nassau door burgemeester van Homelen van de Mierden opgespeld. Dit

gebeurde bij gelegenheid van zijn 60-jarig lidmaatschap van het **Heilig-Sacramentsgilde** van Hulsel. Een gilde waarvan hij tevens meer dan 12½ jaar koning en deken is geweest.

De plechtige uitreiking van deze zilveren eremedaille vormde tevens de aanzet van een grote Kringdag van het Hulselse gilde en daardoor waren er op genoemde zaterdagavond al vertegenwoordigers van gildes uit de naaste omgeving in Hulsel aanwezig.

De hoofdmans van het Heilig-Sacramentsgilde, de heer A. Michelbrink leidde de huldiging van Frans Roest (88 jaar), die er met zijn vrouw Hanna (87 jaar) nog bijzonder monter bijzat, in met o.a. erop te wijzen dat Frans een gildebroeder van het

Frans Roest onderscheiden

juiste soort geweest is.

Altijd was hij present. Zelfs toen zijn zoon Jan geboren werd, ontbrak Frans Roest niet op de teerdag.

Namens het Heilig-Sacramentsgilde kreeg de jubilaris dan ook de zilveren speld van dat gilde uitgereikt. Ook de heer van Erve, voorzitter van het Kwartier van Oirschot, prees de 88-jarige gildebroeder als zijnde een voorbeeld voor de jongeren. Toen kwam harmonie Sirena binnen gemarcheerd en nam burgemeester J. van Homelen het woord.

Hij noemde de guld o.a. een bindmiddel in de Hulselse gemeenschap. Maar het lidmaatschap van de guld wordt dan pas een verdienste als dat uit het hart komt, aldus de burgemeester en Frans Roest heeft die verdienste zonder enige twijfel altijd waar gemaakt. Nadat hij de diamanten jubilaris het ere-metaal had opgespeld en in zijn gelukwensen ook uitgebreid Hanna betrokken had, kwam met een plechtig gespeeld Wilhelmus een eind aan deze korte plechtigheid.

"Het zilveren rad van Sinte Catrien 1981" te Moergestel

De schietwedstrijden met kruisboog op wip welke op de zondagen 5 en 12 april werden gehouden te Moergestel bij Gilde St. Catharina zijn weer buitengewoon succesvol verlopen.

Hier hebben 152 schutters broederlijk gestreden om de vele beschikbare prijzen. Verheugend is te melden dat enkele leden van het Kringbestuur ook 'n kijkje kwamen nemen en de gezellige en gemoedelijke Gilde-sfeer konden meeproeven. Ook de inzet van alle Gildebroeders was formidabel.

Direct na het afkampen dankte Hoofdman Harrie Wolfs voor ieders deelneming aan deze wedstrijden en hij hoopte allen het volgende jaar te mogen terugzien in Moergestel. Wij van onze kant doen dan weer ons best om het U allen weer naar de zin te maken.

Hierna kon hij de Ere-prijs uitreiken aan Gildebroeder Fons Rooijmans van Gilde St. Joris uit Bladel.

Verder waren de eerste 20 best geplaatste schutters als volgt:

1. Fons Rooijmans, Bladel
2. H. Schellekens, Hapert
3. H. Hendriks, Reusel
4. A. Smits, Oirschot
5. Paul v. d. Putten, Eindhoven
6. Theo Broens, Zeelst
7. Piet Bazemans, Meerveldhoven
8. C. v. d. Ven, Netersel
9. Jan Appels, Westelbeers
10. Ad Michelbrink, Hulsel
11. Ruud Rooijmans, Bladel
12. A. Smolders, W.Beers
13. W. Duis, Bladel
14. Pieter v. d. Putten, Eindhoven
15. G. Nouwens, Middelbeers
16. L. Schellekens, Oirschot

17. Peter Wolfs, Moergestel
18. Hein Bruurs, Moergestel
19. C. Hooijen, W.Beers
20. Frans Becx, Moergestel

Gust Creusen,
Deken-schijver.

Feest Sint-Jorisgilde Oostelbeers

Op 23 april heeft het gilde wederom de feestdag van St. Joris gevierd in hun Gildekamer "JULIANA" te Oostelbeers.

Hierbij waren ook voor het eerst aanwezig de nieuwe beschermheer J. H. v. d. Mortel, en de burgemeester van Oost-, West- en Middelbeers de heer Grem, beiden vergezeld van hun echtgenotes.

Na de H. Mis werd aan de Hoofdman van het gilde de heer M. Schilders een Hoofdmanssikkel met ketting aangeboden, en omgehangen door de beschermheer.

De handgesmede Hoofdmanssikkel was door M. Schilders zelf aan het gilde geschonken.

De heer J. H. v. d. Mortel memoreerde in korte bewoordingen de vroegere functie van een Hoofdmanssikkel nl.: dat deze het onderschei-

dingsteken was van het Hoofdmanschap, en mede diende in vroeger jaren ter bescherming van de adamsappel.

Verder de vele activiteiten van het gilde vooral de laatste jaren nl.: het aanschaffen van nieuwe vendels en trommen, instructie van vendeliers en tamboers, en niet te vergeten de nieuwe kostumering wat waarschijnlijk in 1982 een feit zal zijn. In 1983 zal M. Schilders ook 25 jaar Hoofdman van het gilde zijn; om dit onder meer te vieren heeft het Bestuur de medewerking verkregen van het Kringbestuur "Het Kwartier van Oirschot" om in 1983 in Oostelbeers een vrij Gildefeest te houden.

Na deze lovende woorden werd de avond verder voortgezet met muziek, dans en een gezellig samenzijn.

OIRSCHOT:

Willem v. d. Biggelaar

Oirschottenaar Willem van de Biggelaar heeft één van de drie zilveren tulpen gekregen die de regionale persclub elk jaar weer geeft aan mensen die op een prettige wijze in het nieuws zijn gekomen. Van de Biggelaar ontving deze

onderscheiding omdat de persclub op een plezierige manier met de Oirschottenaar te maken heeft gehad als voorzitter van de Stichting Landjuweel.

In Memoriam

Gilde St. Joris Oostelbeers

Op 18 maart 1981 is van ons heengegaan **Andries Jacobs**.

Bijna 70 jaar was hij Gildebroeder van ons Gilde. Wij verliezen in hem een goede Gildebroeder, die steeds klaar stond voor zijn medemens.

Op 21 maart werd hij met gilde-eer naar zijn laatste rustplaats gebracht.

In onze herinnering zal hij als een goede "broeder" blijven voortleven.

Gilde Sint Sebastiaan en Barbara Moergestel.

Op 28 april 1981 is op 78-jarige leeftijd overleden

Frans Swinkels. Hiermede is ons een zeer verdienstelijke gildebroeder overleden die vele jaren lid is geweest van de Kring-Vendelcommissie. Dat hij ruste in vrede.

Nieuws uit Kempenland

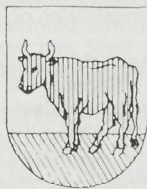
Kempenland

Riethoven, Sint-Annagilde

Op 6 maart j.l. heeft het gilde op een daartoe ontvangen verzoek een optreden gemaakt in het Ontmoetingscentrum Koningshof te Veldhoven. Het gilde trad aan compleet met vendeliers en tamboers.

Het genootschap, dat aldaar een congres had, beviel het optreden buitengewoon. Na afloop werd aan het gilde een bedrag onder couvert aangeboden.

Aangezien het jaar 1981 het jaar der gehandicapten is, werd door het gilde besloten de inhoud van deze enveloppe ter beschikking te stellen voor de gehandicapten.

Nieuws uit Maasland

KRING MAASLAND. Zoals in het vorige nummer vermeld zouden de diverse commissies van Kring Maasland bijeenkomen. Dat is gebeurd voor de **standaardrijders** op 21 februari in Haaren o.l.v. Hr. W. van Laak; op 7 maart voor de **tambours** o.l.v. Hr. Schellekens; op 14 maart voor de **vendeliers** o.l.v. Hr. Toorians te Berkel en voor de **schutters** in Kaatsheuvel op 4 april

o.l.v. Hr. van Balkom.

De verslagen zullen worden uitgebracht op de najaarsvergadering van de Kring te Nieuwkuijk, waarin de voorstellen en op- of aanmerkingen zullen worden besproken.

In het kort geven we er het volgende van weer:

Standaardrijden: De leeftijd van de standaardrijder is bepaald op 16 jaar voor hem die als lid

van het gilde is aangenomen.

Er is gesproken over het aanleren van dit vak in het gilde voor jongere leden. Er is gesproken over de dressuur van het te rijden programma, dat overigens blijft gehandhaafd.

Ter sprake kwam het bit, tuigage, aankleding van ruiter en ook het paard. De opkomst was uitermate slecht.

Tambours: Op gildefeesten is assistentie van de tromjury heel hard nodig. Legitimaties moeten tijdig worden aangevraagd.

Een nieuw tromreglement wordt verstrekt, en veranderingen gaan 1981 in. Een vaandelklas (of ore-klas) wordt ingesteld voor de 40-jarige tambours. Bij promoties zijn de cijfers bij punt 8 (Techniek) het belangrijkste; als ex aequo's komen geldt dit ook en heeft voorrang.

De trombegeleiding bij het vendelen moet beter worden. Men moet met de vendelier mee trommen, dus meer cadans en rytme moet in het trommen komen; dus niet zo zeer de steeds terugkerende walsmaat (1—2, 3) die men veelal hoort.

Het tempo voor gildetrom is 90 slagen per minuut (en ligt dus tussen de 80 en 100 slagen). De oude gildetambours volgden de troep langzaam; hun tromslag was aangepast.

Meer aandacht moet besteed worden aan de trommarsen voor de gilden. Bij vendelen moet meer "voordracht" zijn. (Vendelslagen).

De bijeenkomst was matig bezocht.

Vendelzwaaien: ook matig bezochte vergadering. Een lid van de Kringvendelcommissie treedt periodiek af per jaar en is uiteraard herkiesbaar. Ingang 1981. Op landjuweel of Federatiedagen als EEN vendelier mag uitkomen, dan speciaal de BESTE uitzenden. Een strikt jaartal voor jeugd en C.Klas is aangenomen voor 1980 en wel zij die geboren zijn in 1965 (of later) moeten in de JEUGD uitkomen; zij die in 1964 of eerder zijn geboren zijn C-Klassers. Dit van jaar tot jaar te verschuiven.

In reglement is dit onduidelijk en zal worden verbeterd.

Ook hier is gesproken over de trombegeleiding, die meer genuanceerd en ritmisch moet worden gedaan en aan moet sluiten op de 'gedragen' gezwaai van. Op het Formulier moet tempo en samenspel tot uitdrukking komen; ook weer tempo tussen 80 en 100 slagen per minuut.

Men sprak over vendelreeksen. De aangeleerde reeks van een vendelier draagt hij op zijn beurt weer uit. Het eigen initiatief is hoofdzaak. Men kan onmogelijk zeggen welke reeks-volgorde moet worden gebruikt. Het gaat erom het vendel spelende en zwaaiende te houden. Er is geen vaste, of starre reeks. Elk vogeltje zingt zoals het is gebekt. Dit geldt voor de vendelier en ook zijn groep.

Bij doublures of ex aequo's geldt als doorslaggevend cijfer Punt 5 "Opbouw en afwerken figuren; Rechts en links gelijk" d.i. Systematiek. Dit is in Haaren al toegepast.

Tijdens deze bijeenkomst is gevendeld, dat beoordeeld werd door alle aanwezigen en daarna door iedereen is besproken a.d.h. van zijn bevindingen.

De opkomst had groter mogen zijn gezien het grote aantal vendeliers in onze kring.

Schieten: ook deze opkomst was niet bijster hoog. Dhr. van Balkom had alle gegevens die de

kring had ontvangen behandeld.

Aandacht had o.a. de begeleiding van het schieten op de baan en onder de boom. Men verzocht voldoende personeel te stellen. Ook de Riem (van Vught) is behandeld en er is een oplossing gevonden.

Het bestuur van de schietcommissie stelt voor elk jaar twee leden af te laten treden (met herkiesbaarheid) volgens rooster.

Bij hand- en kruisboog moet een lid meer komen, omdat dit uitbreidt. Men sprak over het afkampen bij vrije hand.

Er waren vragen over reglementen, doch deze zijn destijds wel aan alle gilden verstrekt. Ga eens goed zoeken!

Er moet een goed contact zijn tussen Schietcommissie en Kringbestuur. Rosmalen wou jeugdigen onder 16 jaar NIET mee laten schieten. De Hr. van Helvoirt van het Kringbestuur antwoordde en leidde de vergadering en zag hoop voor de toekomst.

- Zover deze commissievergaderingen. We hopen dat deze nuttig zijn geweest en dat alles er toe zal bijdragen dat deze op de gildefeesten goed zullen werken, maar voornamer is dat men elkaar helpt en bijstaat bij de uitvoering ervan. Bereidwilligheid is nog steeds van groot belang. In de najaarsvergadering zullen we zeker hierop terugkomen, want dan is immers weer een Kringdag voorbij.

Secr. Deken Maasland
J. Toorians.

HAAREN- De KRINGDAG bij St. Joris te Haaren is bijzonder goed verlopen. Alle berichten zijn nog niet binnen, doch we willen in het kort iets zeggen. De H. Mis is een waar wonder geweest, want die was buitengewoon verzorgd. De viering van deze Eucharistie was de uitblinker van de dag.

Op het Gemeentehuis sprak de Burgemeester Mevr. Eggermond-de Mast alle koningen en hoofdlieden hartelijk toe en had een historisch overzichtje van **St. Joris** dat nu zijn 450 jaar bestaan vierde. Hartelijk verwelkomde zij Dhr. Jan van de Mortel. Vervolgens sprak dr. Luijckx hoofdman van Kring Maasland.

Hij feliciteerde het gildebestuur en ook de pastoor voor zijn pracht Mis en Preek. Hierna sprak kort de Heer M. Kluitmans, Hoofdman van St. Joris. Allen werd de ere-wijn aangeboden op het welslagen van het feest.

De optocht werd even uiteengeslagen door een hevige regenbui, doch kort daarna kon deze zich voortzetten, waarna op het feestterrein de deelnemende gilden welkom werden geheten. Ook hier spraken de Burgemeester, dr. Luijckx en Hoofdman Kluitmans om de wedstrijden en het feest te openen na de massale opkomst van de gilden. De uitslagen zullen we in een volgend nummer vermelden. De tentoonstelling was zeer goed verzorgd en zeer overzichtelijk gemaakt. Een leer voor de volgende gilden.

SCHIJNDEL- In dit nummer hebben wij een artikel opgenomen van het gilde **St. Catharina** en **St. Barbara** over hun spel "Jeu de Boules" in het

Gilde. In een volgend nummer komen wij er op terug met spelregels en titels voor de beoefenaren om daarvan iets meer te laten vernemen.

VUGHT- Bij het gilde **St. Barbara en Sebastiaan** wordt op zondag 20 september de kleine kringdag der Dommelgroep gehouden. Hieraan zullen de beide gilden van Gemonde, Den Dungen, Schijndel en St. Michielsgestel deelnemen.

Mogelijk zal het gilde in 1984 b.g.v. het 100-jarig parochiefeest een vrije gildedag organiseren. Hierover volgt later bericht.

Op 29 maart heeft de Beschermheer van dit gilde, de heer F. H. Fentener van Vlissingen, zijn 75ste verjaardag gevierd temidden van zijn gildebroeders. Hem werd de vendelgroet gebracht op kasteel Maurick. De harmonie Kunst en Vriendschap was ook daarbij aanwezig.

Hopman Joep Chappin heeft hem een geschenk aangeboden namens het gilde en Burgemeester Reitsma reikte aan de jarige de ere-penning van Vught uit.

Zaterdag 16 mei was het statiedag bij St. Barbara.

Hier is met gilde **St. Catharina** gezamenlijk naar de schutsboom getrokken. Burgemeester Reitsma vrijdde de boom voor het koningschieten. Gildebroeder Piet Beks is voor de derde maal koning geworden. Een reeks van Beks-sen heeft het gilde gekend.

Daarom was het waard om Toon Beks dit jaar als 50-jarige gildebroeder in de bloemetjes te zetten. Toon, de "Opbouwwerker" in het gilde, was eerst tambour en later vendelier. Dat laatste vatte hij zeer serieus op en stak al gauw anderen boven het hoofd uit. Hij werd instrukteur niet alleen in Vught, maar in de hele omgeving tot zelfs in Soest. Dit was dan ook de reden dat hij van dr. Luijks, Hoofdman Kring Maasland, de zilveren medaille van de Kring mocht ontvangen. Hij feliciteerde hem als een groot vendelier en een sportief instrukteur, die een echte gildebroeder was. Van zijn Jongens (vendeliers) kreeg hij een zilveren schild met hun namen erop. Van de Hoofdman van het gilde kreeg hij ook een zilveren draagschild voor zijn inspannend werk in gildeverband. Zijn vrouw Gontje kreeg bloemen aangeboden. Toon als collega van harte proficiat! (Red. Maasland secr.-vendelier).

Op de avond werd ook Dekenin Gonny Lommers geïnstalleerd, en de gildebroeders Herwijnen, Lommers en Verhagen. Twee adspiranten werden aangenomen.

Vermeld zij nog dat Toon Beks ook bestuursfuncties heeft vervuld en dat hij als jurylid vendelen zijn sporen heeft verdiend.

OISTERWIJK- Na een lang en vruchtbaar gildeleven is in Oisterwijk bij het gilde **St. Sebastiaan** Frans Knevel (84 jaar) ten grave gedragen door zijn Gildebroeders. Hij overleed op 23 juni. Een ere-wacht werd bij de baar in de kapel van het bejaardentehuis opgesteld en op het einde van de Mis werd hij door zijn gildebroeders naar het kerkhof begeleid. Daar sprak hoofdman W. Deen en werd vendelend afscheid genomen van een bemind en erg actief gildebroeder. Hij ruste in vrede.

GEMONDE- Bij het gilde **St. Joris en Catharina** overleed op 29 maart Gildebroeder Gerard van Breugel in de leeftijd van 79 jaar. Plotseling overleed deze bekwame gildemens, die trots zijn zilver droeg. Op zijn gedachteplaatje staat: "Als het tijd is moet je er zijn". Dat gold voor zijn lidmaatschap in het gilde maar ook was dat een teken van zijn hele leven dat bijzonder vruchtbaar is geweest. De gildebroeders begeleiden hem op zijn laatste gang en het vendel groette hem ten afscheid. Hij ruste in vrede.

LOONOPZAND- Bij **St. Hubertus** overleed na lange tijd ziek te zijn geweest op 81-jarige leeftijd gildebroeder Gerard Kuipers op 4 april. Hij was 60 jaar lid van het gilde en ontving destijds de gouden speld hiervoor. Met gilde-eer is hij begraven.

- Een ander geluid is dat bij dit gilde gildebroeder Jan Aarts-Hooijmaaijers 50 jaar is getrouwd. Dat werd door de gildebroeders vanzelfsprekend meegevierd op 21 april.

Jan is nog steeds schutter. Hij was het die de schutterij leven inblies en die de zaak wist bijeen te houden. Dat was eigenlijk zijn vak als onbezoldigd veldwachter en "Jagermeester" van de heer van het Kasteel, Jhr. Verheijen. Nog niet lang geleden kreeg hij van de burgemeester zijn 50ste jachtacte uitgereikt.

LOONOPZAND- Bij **St. Ambrosius** had op tweede paasdag het paaseierenschieten voor de schutters plaats en voor de kinderen het eieren zoeken. Het was een plezierig feest.

De Wintercompetitie van de schutters sloot: met 1 H. Huijben, 2 F. Basters, 3 A. v. d. Vijfijken, 4 Fr. Toorians, 5 T. Schoenmakers.

De dagprijzen van 2de paasdag waren: 1 A. Bink, 2 R. v. Meetelen, 3 T. Schoenmakers, 4 Fr. Toorians en 5 P. Schoenmakers.

- Een afvaardiging was op 1 mei in Brugge bij de feesten der Conventie van de schutterijen. Aan wedstrijden is niet meegedaan, maar men is daar zijn licht eens wezen opsteken.

Daar waren diverse schietmethoden en wapens. Er is contact gelegd met België en Frankrijk.

VORSTENBOSCH- De jaarlijkse teerdag van **St. Antonius Abt** is gevierd op 17 januari met een H. Mis en een vendelhulde bij de Burgemeester en Pastoor. Tijdens de koffietafel werd het zilveren insigne uitgereikt aan ere-hoofdman Toon van Grunsven en aan beschermheer Dr. Esser, 25 jaar lid. De echtgenoten ontvingen bloemen. Daarna werden 3 gildebroeders gehuldigd die 30 jaar lid waren.

- Op 2 april is overleden gildebroeder Toon van Grunsven, 73 jaar. Hij was de ere-hoofdman, die we hiervoor noemden. Hij had veel hobbies, maar het gilde was het voornaamste. Als kastelein werd hij op 17 januari 1956 lid en in 1962 al Hoofdman tot 1978. Daarna werd zoon Jan de Hoofdman. Toon was bestuurder van De Hoge Schuts.

Hij werd in 1964 en in 1972 koning van zijn gilde, in 1973 werd hij kampioen van De Hoge Schuts. Met gilde-eer werd hij op 6 april begraven. Veel gildebroeders en leden van de Hoge Schuts waren aanwezig. Hij ruste in vrede.

In het bestuur van dit gilde is opgenomen Simon Smits.

KAATSHEUVEL- St. Jan Baptist gaf zijn jaarverslag uit waar heel wat instond. Het vermeldt het gildefeest b.g.v. het 140 jaar bestaan van het gilde. We hebben dat al vermeld.

Op 13 november traden Fridi en Leon Bergmans in het huwelijk.

Beiden zijn lid van het gilde. Twee adspirant-leden werden toegelaten t.w. H. Laurijssen en John van Delft, de laatste is tambour.

Op 27 september a.s. wordt de schutterskoning bekend van de zomercompetitie. Op 13 september wordt een nationaal schietconcours gehouden.

ENSCHOT- De eerste melding van het weer opgerichte Gilde **St. Joris** van Enschoot is binnengekomen. Het heeft deelgenomen aan het kleine gildefeest b.g.v. de opening van het Schietterrein van St. Hubertus te Berkel op 3 mei. Daar hebben de leden zich voor het eerst vertoond.

Op 15 maart hebben de schutters een eerste concours gehouden voor gewerschieten. De opbrengst wordt aangewend voor vernieuwing van de oude vaandels.

In verband met de viering van het 250-jarig bestaan van het gilde zullen er feestelijkheden worden gehouden op 8 juni a.s. Een beroep op gilden zal worden gedaan. Wij volgen met belangstelling de verrichtingen. Dan wordt ook het nieuwe gildevaandel gewijd.

BERKEL- Op 1 mei werden de schietbomen van het gilde **St. Hubertus** feestelijk geopend met op 3 mei een klein gildefeest van de gilden uit de omgeving. De Gildemis is plechtig door de pastoor opgedragen. Op gemeentehuis de aanbieding der erewijn waar Burgemeester Meijs hartelijke woorden sprak. Ook namens de Kring Maasland sprak Dhr. J. Toorians over dit Sint-Hubertusgilde maar ook over het zojuist heropgerichte gilde van Enschoot uit deze gemeente. Gelukkig was ook het gilde van **St. Barbara** van **Schijndel** daar. Het zou de eerste keer in gildeverband het spel "Jeu de Boules" laten zien. De wedstrijden in trommen, vendelen en schieten zijn plezierig verlopen.

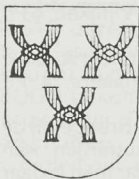
ELSHOUT- De **Onse Lieve Vrouwe Schuts** zorgt deze meimaand weer voor de begeleiding der pelgrims die de Wonderbare Moeder van Elshout komen bezoeken.

Op 5 april had daar een voorjaarschietconcours plaats. Inzet een heel varken en een aantal worstprijsen.

Al bij al weer heel wat nieuws van de Kring Maasland. Laat eens iets horen van Uw secretariaten voor "de Gildetrom". Wij wachten er graag op.

Namens de Kring Maasland
J. Toorians, deken-schr.

LOONOPZAND, 19 mei 1981.

Nieuws uit Peelland

Someren-Eind, Sint-Lambertusgilde

Vrijdag 20 februari hield het gilde zijn jaarvergadering in gildehuis H. Lomans.

Nadat voorzitter Frans Lomans in zijn openingswoord vele leden had bedankt voor hun inzet voor het gildewezen, was het woord aan secretaris de heer Jan Verheijen voor het voorlezen van het jaarverslag.

Hieruit bleek dat het gilde maar liefst vijf en zestig keer naar buiten is getreden.

Ook kon hij mededelen dat het gilde heden 185 leden telt, een bewijs dat het gilde een belangrijke plaats inneemt in de gemeenschap.

Penningmeester Piet van Houts kon ook dit jaar weer met een positief saldo de kas afsluiten.

Tijdens de mededelingen werd bekend gemaakt, dat het gilde dit jaar zeker aan een nieuw vaandel toe is; het oude moet opgeborgen worden want het is oud sinds 1919; het tromvel met de patroonheilige is destijds overgebleven van het vaandel dat in de eerste wereldoorlog 1914—1918 is verrot.

Op 8 en 9 augustus neemt het gilde deel aan het

Vrij Gildefeest te Liessel.

Een minder prettige mededeling had de voorzitter: het gilde heeft twee koningsschilden verloren, n.l. van oud-koning Wiel Stultiëns en Theo v. Houts; het gilde is met dit verlies zeer gedupeerd.

Voorzitter Frans Lomans kreeg veel lof toegezwaaaid van de leden omdat hij zijn grond, waar de schietbomen op staan, gratis ter beschikking stelt voor de schutters.

Na gebruikmaking van de rondvraag door de gildebroeders en zusters sloot om tien over elf de voorzitter de vergadering waarvan hij hoopte dat het een vruchtbare vergadering was geweest met de christelijke groet.

Verloren

Het gilde St. Lambertus te Someren-Eind mist twee koningsschilden:

Wiel Stultiëns Koning Gilde St. Lambertus Someren-Eind 1963—1965.

Theo van Houts Koning Gilde St. Lambertus

Someren-Eind 1969—1971.

Wie hier iets van mocht weten, gelieve zich in verbinding te stellen met de heer J. Verheijen, Kampstraat 52b, Someren-Eind. Tel. 04937-3618.

Gilde St. Antonius Abt; Lierop

Op 17 januari vierde het gilde de feestdag van de patroonheilige. 's-Morgens om half 11 werd de heilige mis opgedragen door ons ere-lid de Z.E.H. Pastor P. v. d. Velden. Na de H. Mis werd in het clubhuis de jaarvergadering gehouden. De vergadering had een vlot verloop.

Na de vergadering werden een aantal dia's vertoond.

's-Avonds werd die viering van de feestdag voortgezet met een uitgebreide koffietafel. Op deze avond werden 2 gouden jubilarissen gehuldigd Frans en Piet van Eijk. Onder luid applaus werd door onze hoofdman een insigne opgespeld voorstellende St. Antonius met het varken. Om circa 1.00 uur ging eenieder voldaan huiswaarts.

O.L. Vrouwe Gilde, Aarle-Rixtel

Op 6 maart bracht het gilde de vendelgroet aan gildebroeder G. v. Vroonhoven vanwege het feit dat hij 70 jaar werd en omdat hij tevens 25 jaar lid is van het gilde. Hoofdman J. v. Dooren bood hem de zilveren speld aan.

Op zondagavond 10 mei werd de jaarlijkse Bid-Stonde van de Zoete Lieve Vrouw te 's-Hertogenbosch gehouden, waar ook het O.L. Vrouwegilde aanwezig was.

Op 15 mei bracht het gilde de vendelgroet aan

het bruidspaar J. Driessen vanwege hun 40-jarig huwelijksfeest. De bruidegom bood het gilde een prachtig schild aan. 's-Avonds werd de vendelgroet gebracht aan W. v. Dijk en A. Besselick, daar zij op deze dag in het huwelijksbootje waren gestapt.

Het was voor de gildebroeders van 10 tot en met 17 mei een drukke week.

Op de eerste plaats herdacht Aarle-Rixtel de dag waarop het devotiebeeldje van Maria 125 jaar in de Mariakapel staat. De eerwaarde Zusters van "Mariëngaarde" vierden het feit dat zij 125 jaar in Aarle-Rixtel gehuisvest zijn. Het feest werd ingezet met een plechtige H. Mis in de parochiekerk.

Hierna volgde de vendelgroet bij de Mariakapel. De Zusters werden hierbij niet vergeten.

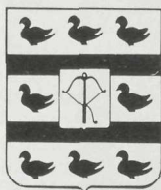
Sint-Hubertusgilde, Liessel

Op 8 en 9 augustus a.s. zal het gilde het feit herdenken, dat het 650 jaar geleden is opgericht. Ter gelegenheid hiervan zal het gilde een vrij gildefeest organiseren.

Hoogtepunt zal ongetwijfeld zijn de massale opmars van koningen, hoofdlieden, vendeliers en tamboers, welke om half 3 plaatsvindt.

Sint-Jorisgilde, Deurne

Op 17 mei organiseerde het gilde een schietwedstrijd voor de versterking van de kringkas. Deze prettig verlopen wedstrijd bracht een batig saldo op.

Kring Land van Cuijk

Sint-Sebastianusgilde Vianen Kringgildedag

Muziek in alle toonaarden, vlaggen en vendels in vele afmetingen, gildebroeders en zusters in vele kleurrijke uitmonsteringen bepaalden op 17 mei het beeld van het anders zo rustige kerkdorp Vianen.

En omdat vooral tijdens de massale optocht van de 27 deelnemende gilden het weer zich gelukkig van zijn beste zijde - de zon - liet zien, werd deze kringgildedag van het Land van Cuijk voor vele toeschouwers een oogstrelende aange-

legenheid en voor de hardwerkende leden van het organiserende Sint-Sebastianusgilde in Vianen een groot succes.

Bij de opening van dit historische festijn stelde burgemeester C. v. d. Rakt vast dat het begrip "gilde" een verademing is in deze zo materialistische tijd. "Een ware gildebroeder is er zich van bewust dat zijn lidmaatschap niet alleen vreugde, maar ook verplichtingen met zich meebrengt".

De heer Van de Rakt had veel waardering voor het bestuur en leden van het gilde van Vianen. "Men heeft hard gewerkt om deze dag succesvol te maken en ze hebben geen beroep op financiële

medewerking van de gemeente Cuyk gedaan. Zelfwerkzaamheid stond bij hen voorop en dat vind ik een goede zaak".

De kringvoorzitter van de Land van Cuykse gilden baron C. de Weichs de Wenne wees op de hechte band die er in de gemeente Cuyk bestaat tussen het gemeentebestuur, het Sint-Martinusgilde (Cuyk) en het Sint-Sebastianusgilde (Vianen).

Het grote feest werd 's-middags geopend met een lange, unieke en schitterende optocht van alle gilden door de straten van Vianen. Meer dan alle kleuren van de regenboog waren aanwezig in de kostuums van koningen, koninginnen, kapiteins, andere hooggeplaatste autoriteiten en gewone gildebroeders.

Vooraf de massale opmars op het sportterrein, de massale vendelgroet aan autoriteiten en publiek en de massale afmars was een lust voor veler ogen. Er zijn vele filmrolletjes aan dit fraaie schouwspel besteed.

Daarna begonnen op het sportterrein Vooruit de diverse wedstrijden. We volstaan met de vermelding van de eerste prijswinnaars:

Vendelen:

Vaandelklasse: J. Essers (Mook). **Klasse A:** H.

Erikmans (Well). **Klasse B:** W. Fleuren (Holthees). **Klasse C:** P. van de Ven (Holthees). **Jeugdklasse:** W. Dingen (Holthees). **Groeps-vendelen:** Heyen. **Zes en meer:** Soest. **Jeugd-klasse:** Holthees.

Schietwedstrijden:

Kring-keizer: Fr. Smeets (Oeffelt). **Kring-koning:** J. Goossens (Holthees). **Muziekromwedstrijden:** **Hoofdklasse:** J. Coolen (Grave). **Klasse A:** M. Voet (Grave).

Klasse B: M. Peters (Holthees). **Individueel senioren:** **klasse A:** S. Rühl (Aijen). **Klasse B:** R. Bardeel (Linden). **Jeugdklasse:** Richard de Vos (Groeningen). **Korpsen zonder klaren:** **Hoofdklasse:** Linden. **Klasse A:** Geysteren. **Met klaren:** **Klasse A:** Overloon. **Gildetromwedstrijden Groepen:** **Klasse B:** Groeningen. **Vrije klasse:** Maashees. **Individueel:** **Klasse B:** G. Verstraten (Maashees). **Junioren:** S. Arts (Oeffelt). **Standaardrijden:** H. Ermers (Oploo).

Klaroenwedstrijden: **Korpsen:** Zeeland: H. Versteegen (Zeeland). **Algemeen klassement:** **Erepreis:** Gilde van Zeeland. **Eerste prijzen:** gildes van Groeningen, Geysteren, Haps en Beugen.

Oploo, Sint-Matthiasgilde

Het kerkdorp Oploo, gelegen plm. 8 km ten westen van Boxmeer, maakt met de kerkdorpen St. Anthonis, Ledeacker, Westerbeek en Stevensbeek, deel uit van de gemeente Oploo c.a.

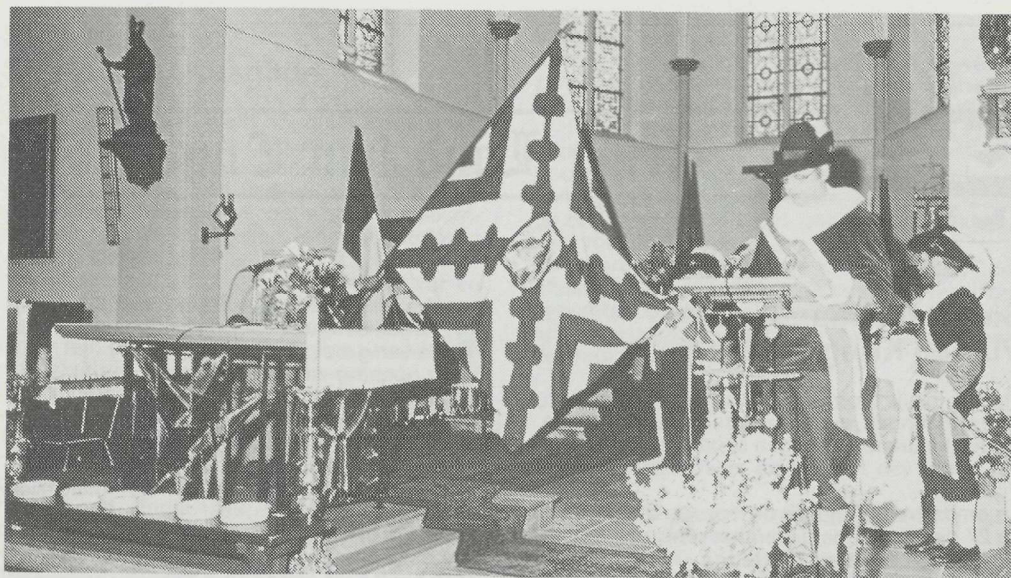
Alhoewel in 1400 in Oploo reeds een kapel stond, gewijd aan de H. Matthias, duurde het nog tot 1730 voordat de parochie werd gesticht.

Intussen was deze kapel in onbruik geraakt en in plm. 1650 afgebroken.

In 1501 was bij het kasteeltje een nieuwe kapel

gebouwd, eveneens gewijd aan de H. Matthias. Er zijn maar weinig kerken en kapellen in onze wijde omgeving die de 13e Apostel, begraven bij de oude Gallische hoofdstad Trier, tot patroon hebben. Rond 1470 vestigde zich op de nabij gelegen kasteelhoeve Godert van Steenhuis, welke zich Heer van Oploo noemde; zijn zoon Hendrik van Steenhuis volgde hem op.

Een latere telg uit dit geslacht, eveneens Godert geheten, werd in 1607 officieel heer van Oploo. Deze Godert werd als zodanig opgevolgd door zijn neef Ludolf van Steenhuis die gehuwd was met Anna van Raardwijk.

Eerste Deken G. Boeyen legt de gilde-eed af op het vaandel.

Deze Ludolf schonk het gilde van Oploo in 1652 een prachtig gekroond schild met wapen. Dit jaartal is lange tijd als het oprichtingsjaar van de Oplose Guld beschouwd. Pastoor Schmerling (eerste pastoor van Oploo), geboren in 1707 als zoon van Conraad Robert Schmerling, drost van Middelaar, en Anna Gertruda Farwick, deelt echter in zijn memoriaal mede dat deze broederschap al vóór het jaar 1600 moet zijn ontstaan.

Het nog aanwezige reglement dateert uit 1715. Het betreft een vernieuwing omdat na verloop van tijd "enige wetten van de broederschap in het ongereede waren geraakt en niet meer goed werden nageleefd".

Na oprichting van de schuttersbond Land van Cuyk werd in 1892 in Oploo een gildedag georganiseerd.

In 1927 vierde men op grootse wijze het 275-jarig bestaan, omdat - zoals reeds gezegd - men er toen van uitging dat 1652 het Stichtingsjaar zou zijn.

Als verre nazaat van Godert van Steenhuis woonde Jonkheer A.F.O. van Sasse van Ysselt de feestelijkheden bij en schonk toen evenals zijn voorvader een fraai herinneringsschild.

In 1935 waren er nog 52 leden maar niet meer bijzonder actief.

In 1952 heeft men nog eens alles in het werk gesteld om ook het 300-jarig zo groots mogelijk te vieren, maar het kon de toen nabije toekomst niet meer redden.

Zo nu en dan trad het gilde nog eens met een paar leden naar buiten tijdens een manifestatie in het dorp en in de gemeente maar langzaam doofde de vlam.

Bij het naderen van het 250-jarig bestaansfeest van de parochie 16—5—1980 werd ook het gilde nieuw leven ingeblazen, en op die datum kon het gilde zich dan ook geheel vernieuwd presenteren met 33 gildebroeders, zij het voorlopig nog getooid met sjerp en hoed en 2 oude pieken.

Sindsdien is met man en macht gewerkt om, met het patroonsfeest van de H. Matthias op 14 mei 1981 als streefdatum en de dicht daarop volgende kring-gildedag te Vianen, zich in vol ornaat te kunnen presenteren.

En inderdaad dit harde werk is niet te vergeefs geweest. Hadden we vorig jaar slechts enkele hoeden en sjerpen thans is het reeds 40 gildebroeders tellende gilde in prachtig eigen gemaakt uniform gestoken, bezitten we: Vaandel en standaard, vijf gildetrommen waarvan vier koperen, dertien pieken en vijf vendels. 30 Mei zullen wij voor de 2e maal sinds 1952 koningschieten, voorafgegaan door een Gildemis. Deze dag wordt tevens als teerdag aangehouden. Dank zij de hulp van de gehele Oplose bevolking, door de Gemeente verstrekte subsidie en door hulp van enkele daarbuiten is het zover kunnen komen en we hopen dan ook dat het Sint-Matthiasgilde van Oploo een lange bloeiende periode tegemoet zal gaan.

Namens het bestuur
A. Emons

Het Schuttersgilde "Sint Anna" te Venray

De gemeente Venray, met een oppervlakte van 14.622 ha, is de grootste gemeente van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

Het grotendeels in de loop van deze eeuw aan de Peel, met woeste gronden, heidevelden en veenmoerassen onttrokken gebied, omvat in totaal tien kerkdorpen rond de hoofdkern Venray. Zij liggen verspreid tussen ruim 2000 ha. bos, met elkaar verbonden door een wegennet van rond 650 km. Venray en de kerkdorpen hebben samen meer dan 33.000 inwoners.

Venray wordt voor het eerst in de geschreven geschiedenis genoemd in een oorkonde uit 1220, maar oudheidkundige vondsten hebben duidelijk gemaakt, dat er voor die tijd bewoning is geweest.

Venray is in de loop van de na-oorlogse jaren uitgegroeid van een eenvoudige agrarische Peelgemeente tot een zich snel ontwikkelende industriegemeente, maar ondervindt helaas de laatste jaren ook de teruggang in de economie.

De gemeente Venray grenst in het westen en noorden aan de provincie Noord-Brabant. Typisch is, dat met de westelijke buurgemeenten weinig kontakten bestaan. Waarschijnlijk is dit te wijten aan de Peel, die in vroeger eeuwen als een barrière heeft gefungeerd tussen het Limburgse en Brabantse land. In het noorden van de gemeente liggen de kontakten met Noord-Brabant beter als gevolg van het tegen elkaar liggen van het Venrayse kerkdorp Smakt en het Vierlingsbeekse dorp Holthees.

Sinds eind 1977 zijn de Venrayse kontakten met het Brabantse verstevigd, door de toetreding van het gilde "Sint Anna" uit Venray tot de Kring van Gilden Land van Cuyk.

In het grijze verleden heeft Venray tal van schutterijen en gilden gekend. Ongeveer zes jaar geleden ontwaakte het Schuttersgilde "Het Zandakker Gilde Sint Jan" uit zijn jarenlange slaap en heeft zich intussen ontwikkeld tot een zeer actieve schutterij. Schutterij „t Hof" is nimmer meer tot leven gewekt. Hieruit is het Sint-Nikolaasgilde voortgekomen, dat alleen rond de 5e december enige activiteit ontplooit.

Gilde "Sint Anna", voortgekomen uit Schutterij „t Eind", mag zich het enige echte Venrayse gilde noemen omdat het oorspronkelijk een ambtelijk gilde van marktkooplieden (neringdoenden) is geweest.

Afgaande op het oudste koningszilver leefde men lang in de veronderstelling, dat het gilde dateerde uit 1793. Recentelijk is ontdekt, dat er nog een oud zilveren schild van 1634 bestaat.

Verder kwam men er achter, dat in 1506 de kerk een proces voerde tegen het gildebestuur over verschuldigde renten. Hoewel men vermoedt, dat het gilde nog ouder is, houdt men voorlopig toch maar plm. 1500 aan als oprichtingsjaar.

Maar kort geleden heeft men nog een curieuze ontdekking gedaan.

Gebleken is n.l. dat "Sint Anna" al enkele honderden jaren de verkeerde heilige in haar medaillon - en dus ook op het oude vaandel van 1875 - heeft gevoerd. Wanneer de fout is ontstaan weet men niet, maar wel - en dat pas sinds september van vorig jaar - dat het medaillon

precies hetzelfde was als het Marianum, dat in de Grote Kerk van Venray hangt

Zowel op het Marianum als op het oude gilde-zilver staat Maria met het Jezuskind op de arm, door stralen omgeven.

Maar omdat het gilde is toegewijd aan Sint Anna, de moeder van de H. Maria, werd direkt besloten het medaillon en andere attributen te veranderen.

De kunstenares Mevr. Lisbeth Peters-Rutten uit Venray maakte het ontwerp voor het nieuwe medaillon. Hierop werd Sint Anna als een staande figuur, die onderricht geeft aan haar dochter Maria, uitgebeeld.

De heer Toorians uit Loon op Zand, kenner van gilden en hun historie gaf enkele waardevolle adviezen, met name voor de afbeelding op het nieuwe vaandel.

Het medaillon heeft de oorspronkelijke ovale vorm gehouden op een achtergrond van blauw met een Andreaskruis, vier lelies als symbool van reinheid van Maria, het gemeentewapen en het wapen van Gelre. In het eerste ontwerp dacht men aan het Limburgse wapen.

Op advies van de heer Toorians heeft men uiteindelijk gekozen voor het wapen van Gelre, omdat het gilde is opgericht in de periode dat Venray deel uitmaakte van het Hertogdom Gelre. Het nieuwe embleem is geplaatst op het nieuwe

vaandel, in zilver uitgevoerd voor de koning en als houtsnijwerk om voorgedragen te worden in de optocht.

Het nieuwe vaandel is door Mevr. Roelofs uit Geldrop uitgevoerd in borduur- en applikatie-werk en heeft een afmeting van 1.80 bij 1.80 m. Het is gemaakt van Franse zijde met een goud-geel kader en het blauw-geel, de kleuren van het gilde.

De vorig jaar aangekochte gildetrom voert nog het oude medaillon, maar ook dit zal worden veranderd.

Op zaterdag 3 mei j.l. vierde het Gilde Sint Anna zijn statiedag. De bedoeling was, dat de nieuwe attributen tijdens de gildemis zouden worden ingezegend. Het bleef echter bij het inzegenen van het nieuwe vaandel en het houtsnijwerk, omdat de zilversmid als gevolg van een hem overkomen ongeval de stukken niet tijdig klaar kon krijgen. De statiedag werd overigens een grandioos feest in aanwezigheid van deken L. Theunissen en burgemeester mr. H. J. M. Defesche, die beiden zeer gildemind zijn.

Na de gildemis en de Limburgse koffietafel ontmoetten gildebroeders en -zusters alsmede een groot aantal "burgers" elkaar bij de schutsbomen in de Endepoelse bossen. Het werd een bijzonder geanimeerd gildefeest. Lisbeth Peters werd koningin van Ere, terwijl Martien Hendriks

met een laatste schot koning Fred Barends ontroonde. Nadat de nieuwe koning de eed van trouw aan het gilde had afgelegd werd hij voorgesteld - zoals de traditie dat wil - aan zustervereniging "Het Zandakker".

Tot in de kleine uurtjes bleef men daarna bijeen in het gildehuis om een gildefeest te vieren, dat alle voorgaande feesten - wat gezelligheid betreft - heeft overtroffen.

Kring „Baronie en Markiezaat”

Het wapen van de kring Baronie-Markiezaat

Het wapen van de kring "Baronie en Markiezaat" is een feit geworden dankzij de inzet van de historische commissie van de kring met medewerking van de heer J. Toorians uit Loon op Zand en de heer W. A. van Ham uit Bergen op Zoom. In aansluiting op de historische namen de dubbelnaam Baronie én Markiezaat, daarom diende het wapen een twee-eenheid tot uitdrukking te moeten brengen.

Het borstschild voert de drie schuinkruisjes van de zetelstad Breda, terwijl ook in het schild van Bergen op Zoom deze drie schuinkruisjes voorkomen, doch waar onderaan in het schild de bergen van Bergen op Zoom voorkomen, welke in het kringwapen achterwege zijn gelaten.

Als schildhouders fungeren voor Breda de Nassau-Leeuwen en voor de stad Bergen op Zoom de wildemannen.

Gekozen is als schildhouders in het kringwapen de Nassau-leeuwen.

Boven op het schild is de markiezenkroon van Bergen op Zoom geplaatst.

De markiezenkroon heeft n.l. voorrang op de Bredase baronnenkroon.

De kleuren in het kringwapen zijn als volgt:

Goud - de Nassau-leeuwen/schilddragers - de markiezenkroon (waarin 3 groene ronden).
Rood - het schild.

Wit - de drie schuine kruisjes op het schild.

Groen - de banderolle met de tekst "Baronie en Markiezaat".

B. Minnebach.

het gilde St. Willibrordus is enorm benieuwd hoe dit feest zal gaan verlopen. Het gilde prijst zich gelukkig met de omstandigheid dat veel gilden positief hebben gereageerd om acte de presence te verlenen. Ook diverse Belgische gilden hebben ingeschreven. Binnen de kring en het gilde zijn de verwachtingen zeer optimistisch over de gang van zaken en de afloop. Het gilde beschikt over een uitstekend terrein, gelegen aan de rand van Klein Zundert.

De commissaris van de Koningin van Noord-Brabant zal met zijn echtgenote dit gildefeest bijwonen.

Mede omdat het gilde een dergelijk gildefeest voor de eerste keer organiseert, is het gilde de commissaris en zijn echtgenote bijzonder erkentelijk hiervoor.

Het gildefeest vangt aan om half tien met een openluchtmissie op het feestterrein, welke zal worden gecelebreerd door de bisschop van Breda, monseigneur H. Ernst. Na de gebruikelijke koffietafel en ontvangst op het gemeentehuis door het gemeentebestuur, wordt de optocht gehouden. Deze begint om één uur. De gildebroeders dienen derhalve om uiterlijk twaalf uur aanwezig te zijn (ook de gildezusters uiteraard).

Veel werk is reeds verricht maar veel werk staat nog te wachten.

Het gilde hoopt door deze gildedag een bijdrage te verlenen in het verstevigen van de onderlinge broederschap welke o zo belangrijk is voor het gildeleven. Een sportief, succesvol, prettig gildefeest wordt u bij voorbaat toegewenst door het gilde St. Willibrordus.

Tot ziens.

Fr. Luijten
sekretaris commissie
Gildefeesten 1981.

Klein Zundert Gildedorp 1981

Op 23 augustus a.s. zal het gilde St. Willibrordus te Klein Zundert zijn driehonderdjarig bestaan gaan vieren. Dit gildefeest valt samen met de jaarlijkse kringdag van de kring van Baronie en Markiezaat. Het is voor de eerste keer in de gemeente Zundert dat een dergelijk gildefeest wordt gehouden. Het is daarom niet verwonderlijk dat zoveel mensen vol belangstelling en nieuwsgierigheid uitkijken naar deze dag. Niet alleen de inwoners van Klein Zundert maar ook

Kring-wedstrijd-instructie-demonstratie-avond

Op 22 mei j.l. werd in het Koutershof te Rijsbergen de Kring-wedstrijd-instructie-avond gehouden.

Op deze avond was ook Burgemeester Hortman met echtgenote aanwezig.

Tamboer Peter van de Poel van het Gilde St. Sebastiaan te Hoogerheide.

Het kringbestuur was van mening deze avond te organiseren om zodoende de vendeliers, tamboers en bazuinblazers zich door een deskundige jury te kunnen laten beoordelen en hierdoor de nodige wedstrijddervaring op te doen.

Negentien tamboers meldden zich bij de deskundige tromjury bestaande uit de heren Teurlings en van Gestel.

De tamboers dienden het te spelen werk in notenschrift bij de jury in te leveren.

Dit zal in het vervolg ook op de gildefeestdagen van de kring moeten geschieden.

Een veertigtal vendeliers toonden hun kunnen aan de jury o.l.v. de heer J. Toorians.

De jurering vond plaats in de rubrieken, zeer goed, goed, voldoende en onvoldoende. Terwijl de jury's uitvoerig waren met hun op- en aan-

merkingen zodat de betrokkenen daar lering uit konden trekken.

Gezien het feit dat alle tamboers en vendeliers die de kring momenteel rijk is, op kwamen draven, blijkt wel dat eenieder het nut van deze avond inzag.

De hoofdlieden, gildebroeders en -zusters van de deelnemende gilden waren in groten getale aanwezig wat ten gunste kwam van de broederschapszin binnen de kring.

Terugziende op deze avond moge ik deze als zeer geslaagd beschouwen, hetgeen mede door andere gildebroeders wordt bevestigd, omdat vele de wens uitten dit jaarlijks te laten plaatsvinden.

Ben Minnebach.

St. Hubertus te Leur

Op 28 april vond de kring-ledenvergadering plaats in zaal de Brouwer te Alphen.

Een van de agendapunten was het verzoek om toetreding tot de kring Baronie en Markiezaat van het heropgerichte gilde St. Hubertus te Leur.

Met algemene stemmen werd het Sint-Hubertusgilde - als 11e gilde - aangenomen.

De deken-schrijver van dit gilde is:

F. Smits van Waesberghe Jr.

Julianalaan 16

4872 BE Etten.

Kringdagen 1982 en 1983

De (vrije) kringdag voor 1982 van Baronie en Markiezaat zal worden georganiseerd door het Sint-Ambrosiusgilde te Teteringen.

In 1983 zal de (vrije) kringdag waarschijnlijk plaats vinden in Terheyden, georganiseerd door het Sint-Antoniusgilde aldaar.

Uit andere tijdschriften

(vervolg van De Gildetrom 1976, p. 68 en 1979 p. 18).

In CAMPINIA, driemaandelijks blad van het Streekarchivariaat Noord-Kempenland:

III, 1974, 236—239: Gildecharter van **Onze Lieve Vrouwen-Broederschap te Oirschot** (20 oktober 1463). - In dit charter is nog geen sprake van een vogel of van koningschieten; eerst in het nieuwe reglement van 1539 komt het schieten op de vogel voor. Later is dit schuttersgilde weer een kerkelijke broederschap geworden met "broeders en zusters" en werd er niet meer om de koningstitel geschoten. Na 1930 is het als schuttersgilde herleefd.

VI, 1976, 71—75: Tekst van de vernieuwde kaart van het **Sint-Sebastiaangilde te Oirschot** uit

1531 ("haeren papegaey scieten onder die molen"; "elck met zijnen scutterlijcken tabbart en op zijnen mouwe een zilver"; men trekt naar "juwelen" buiten Oirschot en buiten de Meierij).

VI, 1976, 116—120: Tekst van de vernieuwde kaart van het **Sint-Jorisgilde van Oirschot-Straten** uit 1542 ("na auder gewoenten die papegaeye scieten op die molen").

VI, 1977, 167—170: Reglement van het **Sint Ambrosius Bijengilde te Oirschot**. Dit Bijengilde, in 1766 opgericht en rond 1869 uitgestorven, was geen schuttersgilde.

VII, 1977, 47—50 en 133—136: Bijengilde (vervolg).

VII, 1978, 180—181: Wijziging van het reglement van het **Sint-Barbaragilde te Oirschot** 1630.